

**Pääministeri
Juha Sipilä**

Itä-Lapin kuntayhtymä (Kemijärvi, Salla, Posio, Savukoski ja Pelkosenniemi) esittää arvoisalle pääministerille seuraavia toimenpiteitä:

RAUTATIEYHTEYDET

1. Jäämeren rataselvitys

Liikenneviraston konsulttiyhtiö Rambolilla teettämä jäämeren rataselvityksen yhteiskuntataloudellinen tarkastelu oli kevyt, osin virheellinen ja yhteen suuntaan johtava. Työssä ei käytetty LVM:n omistamaa Frisbee -analyysiohjelmaa (tavaraliikenteen tietokonemallia) eikä v. 2014 Pöyry-yhtiöiden vetämän 4 maan konsulttiryhmän toimesta tehdyn neljän Jäämerenratavaihtoehdon selvityksen tuloksia; niissä mm. Salla-Kantalahti (SaKa)-radan hyöty/kustannus (H/K)-suhde oli 1.7. Suomen radat on rakennettu alle yhden H/K-suhteella. Rambollin Jäämeren rataselvityksessä yhteenvetona todettiin kaikkien neljän linjausvaihtoehdon olevan kannattamattomia. Koska jäämerenrataselvityksen julkistamisen jälkeen on tullut uusia seikkoja esiin mm. ehdotonta vastustusta, uusi linjaus Tornio-Haaparanta- Narvik ja näkemyksiä jo tehdyn työn puutteista ja tarkoitushakuisuudesta, niin Itä-Lapin kuntayhtymä kohteliaimmin esittää seuraavaa:

Frisbee-analyysi tehdään kaikista viidestä (Narvik -linjaus viidentenä) linjausvaihtoehdosta ja tulosten pohjalta päätetään jatkotyöstä.

Kemijärvi-Salla-Kantalahti-Murmansk yhteys on kustannuksiltaan edullisin ja ainoa vaihtoehto joka yhdistyy Venäjän ja Kaukoidän/Kiinan rataverkkoon, mahdollistaen myös tavara- ja henkilöliikenteen rautateitse molempiin suuntiin. Soklin pistoraide tuo ratalinjaukselle vahvoja synergiaetuja lisäten niin rata- kuin kaivoshankkeen kokonaiskannattavuutta.

Rovaniemi-Kemijärvi-Kirkkoniemi yhteyteen liittyen edullisin ja kokonaistaloudellisesti kannattavin yhteys Sodankylään on Kemijärven linjaus: palvelee matkailua (Pyhä-Luosto), paikallisia ihmisiä ja talouselämää.

Lisäksi otetaan myös Soklin kaivosrata tarkasteluun ja nostetaan agendalle valtion aikanaan antamat lupaukset Soklin kaivosradan toteuttamisesta. Yara vie kaikissa tapauksissa malmin Pohjanlahden satamiin, koska laivaukset menevät kahteen pieneen satamaan Norjassa pienillä laivoilla. Liikenneviraston tekemä selvitystyö väitti malmin menevän Kirkkoniemeen.

2. Kemijärvi-Salla-Kellosekä ratayhteys

Kemijärvi-Salla-Kellosekä rautatiellä liikennöitiin vielä n. 10 vuotta sitten. Alkupäästä rata on peruskorjattu ja sähköistetty Kemijärven tehdasalueelle (Keitele Group ym.). Vireillä olevat merkittävät teollisuushankkeet (Kemijärven ja Kaidin biojalostamot, Metsä Groupin 3.5.18 julkistama merkittävät investointisuunnitelmat Kemiin sekä Soklin fosfaattikaivoshanke) synnyttävät merkittäviä raaka-aineiden ja jalosteiden kuljetustarpeita. Tämän vuoksi olisi perusteltua aloittaa Kemijärvi-Salla-Kellosekä radan peruskorjauksen suunnittelu ja toteutus. Tämä edistäisi osaltaan Soklin kaivoshankkeen kestävää toteutusta ja pitkäaikaista toimintaa. Soklin kaivosrata on voimassa olevassa Itä-Lapin maakuntakaavassa. Toiminnassa oleva Kemijärvi-Salla-Kellosekä rata mahdollistaisi raaka-aineiden tuonnin Venäjältä ja kuljettamisen Sallan Kellosestä edelleen junalla tehdaslaitosten tarpeisiin. Tämän

ratayhteyden käyttöönotto alentaisi kuljetuskustannuksia merkittävästi ja vähentäisi kuljetuspaineita maanteitse.

KEMIJÄRVEN BIOJALOSTAMO

Kemijärven biojalostamohanke etenee vauhdilla. Shanyingin mukaantulo Kemijärven biojalostamoinvestointiin operatiivisena kumppanina, tuotteiden ostajana ja enemmistöomistajana ja -sijoittajana varmistaa osaltaan investoinnin toteutumisen. Kaksi vuotta kestävä rakentamisvaihe tuo noin 2700 työpaikkaa. Valmis jalostamo tarjoaa työtä 185 henkilölle. Biojalostamon myötä syntyy Itä-Lappiin yli 1100 pysyvää työpaikkaa eri aloille. Jalostus käyttää raaka-aineena pohjoissuomalaista harvennuspuuta ja haketta 2,8 miljoonaa kuutiota vuodessa. Rakentaminen käynnistyy v. 2018 ja tuotanto alkaa v. 2020.

Itä-Lapin kuntien edustajat pitävät tärkeänä, että valtiovalta edistää hankkeen toteutumista ja osallistuu hankkeen rahoitukseen sekä alueen infrastruktuurin ylläpitoon ja rakentamiseen vähintäänkin samansuuruisella panoksella kuin miten valtio on osallistunut vastaaviin investointihankkeisiin.

ELINTARVIKETARKASTUSPISTEEN PERUSTAMINEN SALLAAN

Venäjä on merkittävä yhteistyö- ja kauppakumppani Suomelle ja Lapille. Itä-Lapissa rajanylitykset tapahtuvat Sallan raja-aseman kautta. Tämä on myös ruotsalaisten ainoa raja-asema Venäjälle. Huolimatta voimassaolevista sanktioista EU:n ja Venäjän välillä, jo nyt on varauduttava tulevaan kaupallisen toiminnan kasvuun. Kasvua vauhdittaa elintarviketarkastuspisteen perustaminen Sallaan. Tällä hetkellä pohjoisen tulliasemien kautta ei voi kuljettaa elintarvikkeita. Kuljetukset Suomesta Murmanskin alueelle hoidetaan Vaalimaan kautta. Elintarviketarkastuspiste hyödyttäisi koko Lappia, Pohjois- Pohjanmaata ja Kainuuta. Elintarviketarkastuspisteen puuttuminen vaikeuttaa erityisesti maatalouden ja elintarvikesektorin PK-yrityksien vientimahdollisuuksia Keski- ja Pohjois-Suomesta sekä Ruotsista. Myös tuonti Venäjältä mahdollistuu.

TIESTÖN KEHITTÄMINEN

Itä-Lapin elinkeinoelämän valtaväylä on Vikajärveltä Kemijärven kautta Sallaan kulkeva kantatie 82. Tiellä liikenne lisääntyy teollisuuden, puutavarakuljetusten, Rovajärven ampuma-alueen, matkailun ja Venäjän rajaliikenteen (Salla) ansiosta. Armeija asettaa usein jopa 10 kappaletta 60 km/h-rajoituksia alueen päätielle pitkiä ajoiksi. Teiden kunto on rapistunut. Kantatie 82:n peruskorjaus toisi tärkeitä työllistymisen mahdollisuuksia alueellemme ja lisäisi tien turvallisuutta. Erityisesti merkittävien vireillä olevien teollisuusinvestointien perusteella myös kaiken tasoisten tiestön peruskorjaaminen on välttämätöntä investointien syntymisen, kannattavan toiminnan ja liikenneturvallisuuden varmistamiseksi.

MATALA LENTOVÄYLÄ SALLAN RAJA-ASEMAN KAUTTA

Matala lentoväylä on olemassa Rajajoosepin kautta. Se on liian kaukana erityisesti helikopteriliikenteelle ja pienille potkurikoneille, joille matkailuelinkeinopiireissä on kysyntää. Väylälle ei ole mitään juridista estettä, koska Sallassa on kansainvälinen rajanylityspaikka.

EKKI Parkkinen
yhtymähallituksen pj.
Itä-Lapin kuntayhtymä

DINA Solatie
kehittämispäällikkö
Itä-Lapin kuntayhtymä